

Bruselj, 14.6.2018
COM(2018) 462 final

2018/0245 (NLE)

Predlog

UREDBA SVETA

**o vzpostavitvi evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za
sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom**

{SWD(2018) 337}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi in cilji

Ta predlog je nastal v okviru večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, kot je navedeno v sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu in Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoča in štiti – Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027“¹. Sporočilo določa glavne prednostne naloge in skupni proračunski okvir za programe EU za zunanje delovanje v okviru razdelka „sosedstvo in svet“. Evropski instrument za jedrsko varnost dopolnjuje ta okvir z dejavnostmi, ki se bodo izvajale v okviru Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Pogodba Euratom).

Cilj novega evropskega instrumenta za jedrsko varnost je spodbujati vzpostavljanje uspešnih in učinkovitih standardov za jedrsko varnost v tretjih državah v skladu s členom 203 Pogodbe Euratom, pri čemer se opira na izkušnje s področja jedrske varnosti v Skupnosti Euratom.

V zadnjih letih se je ureditev na področju neširjenja orožja soočala z izzivi, zato predlog poziva k stalni podpori za krepitev mednarodnega okvira za preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje. To je glavna vloga nadzornih ukrepov za jedrske snovi, ki so namenjeni preprečevanju in odkrivanju uporabe jedrskih materialov za druge namene kot za tiste, za katere so predvideni. Poleg tega se je Unija v okviru različnih pridružitvenih sporazumov in sporazumov o partnerstvu (npr. z Ukrajino) zavezala, da bo zadevne države podpirala pri prenosu pravnega reda Skupnosti, vključno z jedrskimi nadzornimi ukrepi, v nacionalno zakonodajo.

V večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 je bil instrument financiranja, ki bo prenehal veljati 31. decembra 2020, namenjen spodbujanju visoke ravni jedrske varnosti (Uredba (Euratom) št. 237/2014 o vzpostavitvi instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti).

V skladu s sporočilom „Nov in sodoben večletni finančni okvir, s katerim bo lahko EU učinkovito uresničevala svoje prioritete po letu 2020“² in kot je bilo ugotovljeno v oceni učinka³, ki spremlja to uredbo, bi bilo treba večino instrumentov združiti v en sam širši instrument. Nekateri deli dejavnosti sodelovanja na področju jedrske varnosti, ki jih trenutno zajema instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti, morda ne spadajo v poenostavljeni širši instrument, saj morajo upoštevati poseben postopek iz člena 203 Pogodbe Euratom, ki ni združljiv s postopkom instrumenta za sosodstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, ki temelji na členih 209 in 212 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Pri nedavnih pregledih in ocenah⁴ zunanjih instrumentov sta se pokazala dodana vrednost in pomen obstoječih instrumentov. Vendar so bile v njih poudarjene tudi priložnosti za izboljšave, zlasti potreba po poenostavitvi načinov dela in zagotovitvi možnosti, da se EU bolj prožno odzove na nepredvidene okoliščine. Pridobljene izkušnje in naraščajoči izzivi so Komisijo spodbudili k spremembi strukture instrumentov za zunanje financiranje, kolikor je to mogoče.

¹ COM(2018) 321 final.

² COM(2018) 92 final.

³ SWD(2018) 337.

⁴ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en.

V tem predlogu je za datum začetka uporabe določen 1. januar 2021, pripravljen pa je za Unijo s 27 državami članicami, v skladu z uradnim obvestilom Združenega kraljestva, ki ga je Evropski svet prejel 29. marca 2017, o nameri Združenega kraljestva, da na podlagi člena 50 Pogodbe o Evropski uniji izstopi iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi**

Ta predlog zagotavlja okvir, ki omogoča izvajanje politik na področju zunanjega delovanja in mednarodnih obveznosti.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Pri izvajanju te uredbe bo zagotovljena skladnost z drugimi področji zunanjega delovanja in drugimi ustreznimi politikami EU. Kot se odraža v Agendi 2030, to pomeni upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj EU, v drugih državah in na svetovni ravni.

Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za sinergije z ukrepi v okviru drugih programov EU, da se čim bolj poveča učinek skupnih posredovanj. Medsebojni vplivi in dopolnjevanje s takimi programi bi morali omogočiti večji vpliv Unije. Ukrepi, financirani na podlagi tega predloga, bi morali biti skladni in dopolnjevati ukrepe, ki se izvajajo v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje⁵ in zajemajo jedrske dejavnosti, instrumenta za predpristopno pomoč III⁶, Sklepa o čezmorskih državah in ozemljih⁷, skupne zunanje in varnostne politike ter novo predlaganega evropskega mirovnega instrumenta⁸, ki se financira zunaj proračuna EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Ta predlog temelji na členu 203 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

- **Subsidiarnost**

Unija in Evropska skupnost za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) sta skupaj iz več razlogov v edinstvenem položaju za zagotavljanje zunanje pomoči. Njun status, ki ga imata kot nadnacionalna subjekta, prinaša politični vpliv in s tem moč. Skupnost ima prek svojih delegacij globalno prisotnost, kar ji zagotavlja široko mrežo informacij o razvoju dogodkov v državah po vsem svetu. Poleg tega sta EU in Skupnost udeleženi v večini večstranskih procesov, namenjenih reševanju svetovnih izzivov. To EU in Skupnosti omogoča, da sta ves čas seznanjeni z novimi potrebami in težavami ter da ustrezno prerazporejata sredstva. Dopolnjevanje ukrepov na ravni Skupnosti in Unije z ukrepi, ki jih

⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, COM(2018) 460 final.

⁶ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III), COM(2018) 465 final.

⁷ Predlog sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj), COM(2018) 461 final.

⁸ Predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Svetu za sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta, C(2018) 3800 final.

izvajajo države članice, je vse večje. To krepi dialog in sodelovanje s partnerskimi državami, ki se vse pogosteje izvajata prek skupne priprave programov z državami članicami.

Unija in Skupnost prav tako lahko dopolnjujeta dejavnosti držav članic pri obravnavanju potencialno nevarnih razmer ali v primeru izredno dragih posredovanj. Na nekaterih področjih, na katerih države članice niso dejavne, Unija in Skupnost ostajata glavni in včasih edini akter, ki posreduje.

Načelo subsidiarnosti, ki se nanaša na dejavnosti jedrske varnosti in jedrskih nadzornih ukrepov, je navedeno v Pogodbi Euratom in zlasti v podporo ciljem iz poglavij III in VII naslova dve Pogodbe. Skupnost v skladu s poglavjem X na tem specifičnem področju tesno sodeluje tudi z Mednarodno agencijo za atomsko energijo (IAEA).

EU in Skupnost imata na tem področju obsežno strokovno znanje, ki izvira iz same zgodovine Evrope, pri čemer gradita na lastnih nadzornih dejavnostih v okviru Unije in na uspešnih politikah. Imata priznan mednarodni ugled na področju jedrske varnosti in nadzornih ukrepov za jedrske snovi, zlasti prek svoje vloge pri izvajanju nadzornih ukrepov v EU in podpiranju Mednarodne agencije za atomsko energijo.

EU in Skupnost lahko zagotovita dodano vrednost, ki temelji na obsegu sredstev, ki se zagotavljajo prek njihovih instrumentov, razmeroma prožnih načinov upravljanja in predvidljivosti sredstev v obdobju večletnega finančnega okvira.

- **Sorazmernost**

V skladu z načelom sorazmernosti predlagana uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje njenih ciljev.

- **Izbira instrumenta**

Eden od ciljev Pogodbe Euratom je doseči visoko raven jedrske varnosti v Uniji. To bi bilo treba doseči tudi zunaj Unije. Ker Pogodba Euratom ne predvideva potrebnih pooblastil na podlagi člena 203, je treba sprejeti ustrezne ukrepe. Predlog je v obliki uredbe, ki zagotavlja njeno enotno uporabo, v celoti zavezujočo naravo in neposredno uporabo.

3. REZULTATI RETROSPEKTIVNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Retrospektivne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

V poročilu o vmesnem pregledu⁹ Komisije o pregledu desetih instrumentov za zunanje financiranje¹⁰, poročilih o naknadni oceni makrofinančne pomoči in vmesnem pregledu mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila¹¹ je bilo ugotovljeno, da

⁹ Poročilo o vmesnem pregledu (COM(2017) 720 final) je temeljilo na desetih delovnih dokumentih služb Komisije – enim za vsak instrument (glej spodnji seznam), ti pa so temeljili na desetih neodvisnih ocenah. Vmesno poročilo, delovni dokumenti služb Komisije in neodvisne ocene so na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹⁰ Ocenjenih je bilo naslednjih deset instrumentov: instrument za razvojno sodelovanje (DCI), Evropski razvojni sklad (ERS), evropski instrument sosedstva (ENI), instrument za predpristopno pomoč (IPA II), Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP), evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), instrument partnerstva (PI), instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC), Sklep o Grenlandiji (GD) in skupna izvedbena uredba (CIR).

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0584>.

instrumenti za zunanje financiranje na splošno ustrezajo namenu in da v zvezi z doseganjem ciljev nastajajo pozitivni trendi. Poročila kažejo, da je za instrumente zunanjega financiranja potrebnih več sredstev, saj so dosegli mejo svoje finančne zmogljivosti.

Instrumenti določajo področje uporabe, cilje in postopke za izvajanje politik. Poročilo o vmesnem pregledu je pokazalo, da njihova podporna narava omogoča kritje večine potreb in ciljev zunanjega delovanja EU in Skupnosti. Koristilo pa bi jim, če bi bolj upoštevali nekatere nove elemente, na primer novi okvir politike, vključno z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030, in zunanje odražanje notranjih politik. Poleg tega je treba več pozornosti nameniti povezavam med razvojem in varnostjo ter splošni ravni prizadevanj za mir in varnost na področju zunanjega delovanja.

Potrebna je skladnost med posameznimi deli instrumenta, med različnimi instrumenti in z donatorji. Na splošno poročilo o vmesnem pregledu navaja mešane ugotovitve o doslednosti. V smislu doslednosti znotraj instrumentov so bile ugotovitve zadovoljive. Obstaja določena raven skladnosti med instrumenti, vendar je veliko število programov občasno privedlo do prekrivanja ukrepov, zlasti pri kompleksnem sodelovanju z naprednejšimi državami v razvoju. Poleg tega je medsebojni vpliv med geografskimi in tematskimi pristopi občasno privedel do nedoslednih odzivov na ravni držav.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Pri pripravi dokumentov o oceni, ki so bili vključeni v poročilo o vmesnem pregledu, so bile izvedene tri vrste posvetovanj z zainteresiranimi stranmi. Ocenjevalci so opravili okrog tisoč strukturiranih ali polstrukturiranih razgovorov z uradniki EU ter predstavniki institucij EU, držav članic in partnerskih držav. Z udeleženci iz Evropskega parlamenta, delovnih skupin Sveta, odborov držav članic, organizacij civilne družbe in lokalnih organov je bilo organiziranih več tehničnih delavnic, na katerih so bili predstavljeni in obravnavani osnutki ocen. Leta 2017 je potekalo odprto javno posvetovanje¹². Namenjeno je bilo zbiranju povratnih informacij od zainteresiranih strani o ugotovitvah na podlagi ocen instrumentov in o prihodnjih instrumentih za zunanje delovanje za obdobje po letu 2020¹³.

Glavna sporočila zainteresiranih strani, s katerimi so bila opravljena posvetovanja, so povzeta v nadaljevanju.

Prožnost: Zainteresirane strani so se strinjale, da bi morali biti novi instrumenti za financiranje prožnejši pri odzivanju na nepredvidljive izzive in krize. Zlasti so poudarile potrebo po tem, da se olajša prenos sredstev med regijami in med oblikami pomoči. Vendar je bilo poudarjeno tudi, da se prožnost ne bi smela povečati na račun manjše predvidljivosti, šibkejšega čuta odgovornosti držav ali manjše osredotočenosti na doseganje dolgoročnih razvojnih ciljev. Nekateri sodelujoči v posvetovanju so trdili, da so za zagotovitev prožnosti in predvidljivosti potrebne zadostne rezerve.

Skladnost: Zainteresirane strani so menile, da je treba zagotoviti večjo skladnost med notranjimi in zunanjimi politikami EU, pa tudi med samimi zunanjimi instrumenti. Nekateri sodelujoči so poudarili potrebo po okrepitvi dopolnjevanja in sinergij med geografskimi in tematskimi instrumenti. Drugi so bili mnenja, da cilji trajnostnega razvoja zagotavljajo najustreznejšo podlago za povečanje skladnosti med notranjimi in zunanjimi politikami. Večina jih je priporočila, naj EU prevzame vodilno vlogo pri izboljševanju dopolnjevanja med različnimi zainteresiranimi stranmi znotraj in zunaj EU.

¹² https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹³ Več informacij o javnem posvetovanju je na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

Nekateri sodelujoči so poudarili tveganje prekrivanja, da se torej isti cilji politike financirajo z več instrumenti. Pozvali so tudi k jasni razmejitvi instrumentov, ob tem pa so poudarili potrebo po zagotovitvi, da geografski in tematski programi izkoriščajo medsektorske sinergije in medsebojne povezave.

Dopolnjevanje: Glede strukture prihodnjih instrumentov so se zainteresirane strani strinjale, da povezovanje geografskih in tematskih programov prinaša pozitivne rezultate. Poudarile so, da je vrednost geografsko strukturiranih instrumentov v njihovi zmožnosti, da na prilagojen način obravnavajo posebne potrebe partnerskih držav. To je glede na raznolikost izzivov in potreb v teh državah ključnega pomena. Zainteresirane strani so pohvalile tudi globalne, ciljno usmerjene ukrepe, ki jih ponujajo instrumenti, kot sta instrument partnerstva in instrument za prispevanje k stabilnosti in miru.

Poenostavitev: Zelo je bilo zaželeno, da EU dodatno poenostavi splošno strukturo instrumentov. Poleg tega bi si morala še naprej prizadevati za poenostavitev zapletenih upravnih in finančnih postopkov. Civilna družba in lokalni organi so poudarili, da trenutno veljavni postopki in pravila pomembno vplivajo na njihovo zmožnost, da se bolj vključijo v razvojno sodelovanje.

Vzvod: Zainteresirane strani so se strinjale, da imajo lahko inovativni finančni instrumenti pomembno vlogo pri pridobivanju javnega in zasebnega financiranja za zunanjo pomoč EU. Pozitivne ugotovitve glede učinkov vzvoda in finančne dodatnosti takšnih instrumentov v nedavni oceni mešanega financiranja¹⁴ so bile ocenjene kot spodbudne. Vendar so predstavniki civilne družbe izrazili zaskrbljenost, da bi bile lahko prioritete zasebnega sektorja pomembnejše od ciljev glede zmanjšanja revščine v partnerskih državah.

Ker jedrska varnost, vključno z nadzornimi ukrepi, spada v okvir Pogodbe Euratom, ta predlog ne more vključevati odziva na pomisleke, ki so jih izrazile zainteresirane strani. Kljub temu pa bosta zagotovljena skladnost in dopolnjevanje z instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, ki se odziva na glavne pomisleke zainteresiranih strani, vključno z izvajanjem dejavnosti na jedrskem področju, ki dopolnjujejo njegove širše cilje, kar velja zlasti za miroljubno uporabo jedrske energije v skladu z razvojno politiko in politiko mednarodnega sodelovanja na področju zdravja, kmetijstva, industrije in socialnih projektov, namenjenih odpravi posledic jedrskih nesreč.

- **Zunanje strokovno mnenje**

Poročilo o vmesnem pregledu in z njim povezani delovni dokumenti služb Komisije so večinoma temeljili na vrsti neodvisnih ocenjevalnih poročil, opravljenih med letoma 2016 in 2017 (ena ocena za vsak instrument). Hkrati je bilo pripravljeno tudi neodvisno poročilo o sklopu instrumentov za zunanje delovanje, ki jih zajema poročilo o vmesnem pregledu, v katerem so povzeti ključne izkušnje in sporočila, pridobljeni v okviru teh instrumentov¹⁵.

Poleg teh nedavnih poročil je Odbor za razvojno pomoč pri OECD leta 2012¹⁶ strokovno pregledal razvojno sodelovanje EU in oblikoval priporočila v zvezi s strukturo, pravili in postopki v okviru instrumentov Unije za zunanje financiranje. OECD je na primer pozval EU, naj dodatno poenostavi in posodobi sodelovanje, tako da zmanjša število proračunskih postavk, uskladi pravila instrumenta za razvojno sodelovanje in Evropskega razvojnega

¹⁴ Glej https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-blending_en.

¹⁵ Glej https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹⁶ <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/europeanunion2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm>.

sklada, racionalizira postopke za odobritev ter poveča skladnost med regionalnimi in tematskimi programi. EU je bila pozvana, da poveča učinkovitost, pravočasnost in prožnost tako na ravni programov kot tudi na ravni sklopa instrumentov. Slednje je bilo zlasti zaželeno v nestabilnih in kriznih razmerah, kjer OECD vidi še precejšnje možnosti za izboljšanje.

- **Ocena učinka**

Komisija je leta 2018 izvedla oceno učinka¹⁷, ki je zajemala razdelek za zunanje delovanje „Evropa v svetu“ v večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020, pri čemer se je osredotočila na večje spremembe, predlagane za zunanje delovanje, vključno z združitvijo več instrumentov v en širši instrument in vključitvijo dejavnosti, ki se trenutno financirajo iz Evropskega razvojnega sklada, v proračun EU.

V oceni učinka je bilo ugotovljeno tudi, da se večina instrumentov, razen zelo specifičnih, kot je humanitarna pomoč s svojim načelom nevtralnosti, lahko združi v en instrument, in sicer: skupna izvedbena uredba, instrument za razvojno sodelovanje, Evropski razvojni sklad, Evropski sklad za trajnostni razvoj, mandat EIB za zunanja posojila, evropski instrument sosedstva, evropski instrument za demokracijo in človekove pravice, jamstveni sklad, instrument za prispevanje k stabilnosti in miru, instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti¹⁸ in partnerski instrument. Instrumenti, ki bi morali ostati ločeni, so: instrument za predpristopno pomoč, humanitarna pomoč, proračun za skupno zunanjo in varnostno politiko, čezmorske države in ozemlja, vključno z Grenlandijo, mehanizem Unije na področju civilne zaščite, program „Prostovoljci EU za humanitarno pomoč“, podpora turški skupnosti na Cipru, rezerva za nujno pomoč in novi evropski mirovni instrument.

Kot je navedla Komisija¹⁹ in kot so potrdili tudi partnerji s povratnimi informacijami med odprtim javnim posvetovanjem, je sedanja struktura instrumentov za zunanje financiranje preveč zapletena. Združitev več instrumentov v en širši instrument bi omogočila racionalizacijo njihovih upravljavskih in nadzornih sistemov ter tako zmanjšala upravno breme za vse zainteresirane strani. Uporaba poenostavljenega sistema nadzora bi zadevnim institucijam omogočila boljši in celovitejši pregled nad zunanjimi odhodki EU.

Širši instrument bi zagotovil geografsko in tematsko celovitejši pristop, ki bi olajšal izvajanje različnih politik na transregionalni, večsektorski in svetovni ravni. EU bi spodbujala usklajene odzive in sinergije ter zmanjšala tematsko in geografsko razdrobljenost.

Odbor za regulativni nadzor je 25. aprila 2018 preučil oceno učinka in izdal pozitivno mnenje s pridržki²⁰, pri čemer je pričakoval, da bo ocena prilagojena zaradi vključitve priporočil odbora v zvezi z nekaterimi vidiki. Ocena je bila nato spremenjena z namenom, da se:

- zagotovi več informacij o strukturi upravljanja novega instrumenta, vključno z informacijami o postopkih odločanja,
- dodatno pojasni več vprašanj glede financiranja, vključno z izhodiščnim financiranjem, razmejitvijo regij in tematskih področji ter ključem za prispevke držav članic v Evropski razvojni sklad ter

¹⁷ SWD(2018) 337. Dopolniti.

¹⁸ Razen jedrskih dejavnosti, ki jih je treba izvajati po posebnem postopku iz člena 203 Pogodbe Euratom.

¹⁹ Zlasti v Razmisleku o prihodnosti financ EU (junij 2017) in sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (februar 2018).

²⁰ Dopolniti.

- pojasni, kako naj bi delovali prihodnji sistemi spremljanja in ocenjevanja.

Mnenje odbora in povezane spremembe ocene učinka so podrobneje opisani v Prilogi 1 k oceni učinka.

- **Poenostavitev**

Ena od prednostnih nalog Komisije v celotnem večletnem finančnem okviru je poenostavitev regulativnega okolja.

Združitve več instrumentov v en širši instrument bo omogočila racionalizacijo njihovih upravljaljskih in nadzornih sistemov ter tako zmanjšala upravno breme za institucije EU in države članice. Namesto osredotočanja na različne postopke za pripravo programov bi se razprave bolj osredotočile na politične cilje in sodelovanje z zunanjimi partnerji. Poleg tega se bodo ukrepi, ki prejmejo kumulativno financiranje iz različnih programov Unije, revidirali samo enkrat, revizija pa bo zajela vse vključene programe in pravila, ki se uporabljajo zanje. Jedrske dejavnosti bodo zato del novega instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje (NDICI), ta instrument pa bo ob popolni skladnosti z instrumentom NDICI urejal le dejavnosti na področju jedrske varnosti, za katere je zahtevana posebna pravna podlaga Euratom.

Kar zadeva uskladitev pravil, bo vključitev določb iz skupne izvedbene uredbe novemu instrumentu zagotovila skladen niz načel za vse sestavne dele in olajšala razumevanje za partnerje in izvajalce. Ta uredba na navedene določbe bodisi napotuje ali so te prilagojene zanj, zaradi skladnega in poenostavljenega pristopa pa so ohranjena sklicevanja na NDICI.

- **Temeljne pravice**

EU temelji na zavzetem prizadevanju za spodbujanje in varovanje temeljnih pravic, človekovih pravic, demokracije in načela pravne države. Te pravice in načela dejavno podpira znotraj svojih meja, pa tudi v odnosih s tretjimi državami.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Evropska komisija je v sporočilu z dne 2. maja 2018²¹ predlagala, da se instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje za obdobje 2021–2027 dodeli 89 500 000 000 EUR (v tekočih cenah); od tega bo 300 000 000 EUR (v tekočih cenah) dodeljenih temu instrumentu za dopolnitev jedrskih dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Pogodbe Euratom.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Komisija bo redno spremljala svoje ukrepe in pregledovala napredek pri doseganju rezultatov. V skladu z odstavkoma 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016²², v katerem so vse tri institucije potrdile, da bi morale ocene obstoječe zakonodaje in politike zagotoviti podlago za ocene učinka različnih možnosti za nadaljnje ukrepanje, bo Komisija izvedla vmesno in končno oceno. Pri tem bo ocenila učinke instrumenta na terenu na podlagi ustreznih kazalnikov in ciljev ter analize tega, v kolikšni meri se lahko instrument šteje za ustreznega, uspešnega in učinkovitega, ali zagotavlja dovolj visoko dodano vrednost EU in ali

²¹ COM(2018) 321 z dne 2. maja 2018.

²² Medinstitucionalni sporazum med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje; UL L 123, 12.5.2016, str. 1–14.

je skladen z drugimi politikami EU. Ocene bodo vključevale pridobljene izkušnje, da se opredelijo morebitne težave ali možnosti za nadaljnje izboljšanje ukrepov ali njihovih rezultatov ter da se poveča njihov učinek.

Zaključki teh ocen skupaj s pripombami bodo predloženi Svetu in Evropskemu parlamentu.

Napredek se bo spremljal na podlagi kazalnikov, prilagojenih ciljem predloga. Od leta 2022 dalje bo Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu vsako leto predložila poročilo o doseganju ciljev te uredbe.

Ocene bodo opravljene pravočasno, da bodo prispevale k postopku odločanja.

- **Geografsko področje uporabe in sodelovanje tretjih držav**

Geografsko področje uporabe predlagane uredbe zajema ves svet.

Kar zadeva izbiro partnerjev zunaj Unije, se lahko Komisija odloči, da bo sodelovala z mednarodnimi organizacijami, partnerskimi državami ali subjekti iz drugih tretjih držav v okviru neposrednega upravljanja posameznega ukrepa, če je to v interesu Unije in ciljev tega ukrepa ter ob upoštevanju pravil in pogojev, določenih v finančni uredbi. Za to odločitev bi bil potreben sklep Komisije.

- **Določbe predloga**

NASLOV I: SPLOŠNE DOLOČBE

NASLOV II: IZVAJANJE INSTRUMENTA

NASLOV III: KONČNE DOLOČBE

Predlog

UREDBA SVETA

o vzpostavitvi evropskega instrumenta za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta²³,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija bi morala podpirati in spodbujati svoje vrednote in interese po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela njenega zunanjega delovanja iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji.
- (2) Za izvajanje novega mednarodnega okvira, vzpostavljenega z Agendo 2030, globalno strategijo in soglasjem, je namen Uredbe št .../.... (Uredba o instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje; v nadaljnjem besedilu: uredba NDICI) povečati skladnost in zagotoviti učinkovitost zunanjega delovanja Unije z osredotočanjem prizadevanj prek racionaliziranega instrumenta za izboljšanje izvajanja različnih politik na področju zunanjega delovanja.
- (3) Cilj tega programa, imenovanega „evropski instrument za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument sosedstva, razvoja in mednarodnega sodelovanja, na podlagi Pogodbe Euratom“, bi moral biti spodbujanje vzpostavitve uspešne in učinkovite jedrske varnosti, varstva pred sevanjem ter uporabe učinkovitih in uspešnih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah, ki temeljijo na lastnih dejavnostih programa v Uniji.
- (4) Ta uredba je del okvira, zasnovanega za načrtovanje sodelovanja, in bi morala dopolnjevati tiste ukrepe jedrskega sodelovanja, ki se financirajo v okviru [uredbe NDICI].
- (5) Države članice so podpisnice Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja in dodatnega protokola.
- (6) Skupnost bi morala v skladu s poglavjem X Pogodbe Euratom še naprej tesno sodelovati z Mednarodno agencijo za atomsko energijo (IAEA) v zvezi z jedrsko varnostjo in jedrskimi nadzornimi ukrepi v podporo ciljem iz poglavij III in VII naslova dve.
- (7) Ta instrument bi moral določiti ukrepe v podporo navedenim ciljem in graditi na ukrepih, ki so bili prej podprti na podlagi Uredbe (Euratom) št. 237/2014²⁴, v zvezi z

²³ Vstavi se sklic na mnenje.

jedrsko varnostjo in jedrskimi nadzornimi ukrepi v tretjih državah, zlasti v pristopnih državah, državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah.

- (8) Izvajanje te uredbe bi moralo temeljiti na posvetovanjih, po potrebi z ustreznimi organi držav članic, in dialogu s partnerskimi državami.
- (9) Kadar koli je mogoče in ustrezno, bi bilo treba rezultate zunanjega delovanja Skupnosti spremljati in ocenjevati na podlagi vnaprej določenih, preglednih, posamezni državi prilagojenih in merljivih kazalnikov, prilagojenih posebnostim in ciljem instrumenta, po možnosti na podlagi okvira partnerske države za rezultate.
- (10) Unija in Skupnost bi si morali prizadevati za najučinkovitejšo možno uporabo razpoložljivih virov in s tem za optimizacijo učinka svojega zunanjega delovanja. V ta namen bi bilo treba zagotoviti skladnost in dopolnjevanje med instrumenti Unije za zunanje financiranje ter ustvariti sinergije z drugimi politikami in programi Unije. Da bi se v največji možni meri povečal učinek kombiniranega posredovanja za doseganje skupnega cilja, bi morala ta uredba omogočati kombiniranje financiranja z drugimi programi Unije, če prispevki ne krijejo istih stroškov.
- (11) Ta uredba določa finančna sredstva za ta instrument, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 2. decembra 2013 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju²⁵.
- (12) Za izvajanje te uredbe bi bilo po potrebi treba uporabljati pravila in postopke, določene v Uredbi (EU) št..../.... (uredba NDICI), izvedbene določbe na podlagi te uredbe pa bi morale odražati določbe Uredbe (EU) št..../... (uredba NDICI).
- (13) Za to uredbo bi bilo treba uporabljati horizontalna finančna pravila, ki sta jih sprejela Evropski parlament in Svet na podlagi člena 106a Pogodbe Euratom in člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Ta pravila so določena v finančni uredbi, pri čemer določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad, posrednega izvrševanja, finančne pomoči, proračunske podpore, skrbniških skladov, finančnih instrumentov in proračunskih jamstev ter urejajo nadzor odgovornosti finančnih akterjev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 106a Pogodbe Euratom in člena 322 Pogodbe o delovanju Evropske unije, se nanašajo tudi na zaščito proračuna Unije v primeru splošnih pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države v državah članicah in tretjih državah, saj je spoštovanje tega načela bistveno za dobro finančno poslovanje in učinkovito financiranje EU.
- (14) Vrste financiranja in načine izvrševanja v okviru te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove primernosti za uresničevanje specifičnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme ter pričakovano tveganje neizpolnjevanja obveznosti. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj in stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.
- (15) Letni ali večletni akcijski načrti in ukrepi bi morali biti delovni programi v skladu s finančno uredbo. Letne ali večletne akcijske načrte sestavljajo sklopi ukrepov, združeni v enem dokumentu.

²⁴ Uredba Sveta (Euratom) št. 237/2014 z dne 13. decembra 2013 o vzpostavitvi instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti (UL L 77, 15.3.2014, str. 109).

²⁵ UL C 373, 20.12.2013, str. 1.

- (16) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶, Uredbo Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95²⁷, Uredbo Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96²⁸ in Uredbo Sveta (EU) 2017/1939²⁹ je treba finančne interese Unije zaščititi z učinkovitimi in sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo preprečevanje, odkrivanje, odpravljanje in preiskovanje nepravilnosti, tudi goljufij, povračilo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi naložitev upravnih sankcij. Zlasti lahko v skladu z Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 in Uredbo (Euratom, ES) št. 2185/96 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) izvaja upravne preiskave, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih ravnanj, ki škodijo finančnim interesom Unije. V skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 lahko Evropsko javno tožilstvo (v nadaljnjem besedilu: EJT) preiskuje in preganja goljufije ter druga kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, ter Komisiji, uradu OLAF in Evropskemu računskemu sodišču podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice; zato bi morali sporazumi s tretjimi državami in ozemlji ter z mednarodnimi organizacijami, kot tudi vse pogodbe ali sporazumi, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebovati določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in urad OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij, pregledov in inšpekcij na kraju samem v skladu z njihovimi pristojnostmi, ter zagotavljajo, da vse tretje osebe, ki so vključene v izvrševanje financiranja Unije, podelijo enakovredne pravice.
- (17) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje ustreznih določb te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011³¹ Evropskega parlamenta in Sveta.
- (18) Sklicevanja na instrumente Unije v členu 9 Sklepa Sveta 2010/427/EU³² bi bilo treba razumeti kot sklicevanja na to uredbo in na v njej navedene uredbe. Komisija bi morala zagotoviti, da se ta uredba izvaja v skladu z vlogo Evropske službe za zunanje delovanje, kot je določena v navedenem sklepu.
- (19) Predvideni ukrepi, določeni v nadaljevanju, bi morali strogo slediti pogojem in postopkom, ki jih določajo omejevalni ukrepi Unije –

²⁶ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

²⁷ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

²⁸ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

²⁹ UL L 283, 31.10.2017, C, , str. 1. .

³⁰ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

³¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

³² Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja program „evropski instrument za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom“.

V Uredbi so določeni cilji tega programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Cilji

1. Cilj te uredbe je dopolniti tiste dejavnosti jedrskega sodelovanja, ki se financirajo v skladu z [uredbo o instrumentu za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, v nadaljnjem besedilu: uredba NDICI], zlasti za podporo prizadevanjem za visoko raven jedrske varnosti, varstva pred sevanjem ter uporabo uspešnih in učinkovitih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah, pri čemer te dejavnosti temeljijo na dejavnostih znotraj Skupnosti in so skladne z določbami te uredbe.
2. V skladu z odstavkom 1 je namen te uredbe zlasti:
 - (a) spodbujanje učinkovite kulture jedrske varnosti, uveljavljanje najvišjih standardov jedrske varnosti in varstva pred sevanjem ter stalne izboljšave na področju jedrske varnosti;
 - (b) odgovorno in varno ravnanje z izrabljenim gorivom in radioaktivnimi odpadki ter razgradnja in sanacija nekdanjih jedrskih območij in objektov;
 - (c) vzpostavitev uspešnih in učinkovitih sistemov nadzornih ukrepov za jedrske snovi.

Člen 3

Doslednost, skladnost in dopolnjevanje

1. Pri izvajanju te uredbe se zagotovijo skladnost, sinergije in dopolnjevanje z Uredbo (EU) št. XXX/XXX NDICI, drugimi programi zunanjega delovanja Unije, drugimi relevantnimi politikami in programi Unije ter skladnost politik za razvoj.
2. Če je ustrezno, lahko k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi te uredbe, prispevajo drugi programi Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov. Tudi ta uredba lahko prispeva k ukrepom, vzpostavljenim na podlagi drugih programov Unije, če ti prispevki ne krijejo istih stroškov. V takih primerih se v programu dela za navedene ukrepe določi, kateri sklop pravil se uporablja.

Člen 4
Proračun

Finančna sredstva za izvajanje te uredbe za obdobje 2021–2027 znašajo 300 milijonov EUR v tekočih cenah.

Člen 5
Okvir politike

Splošni okvir politike za izvajanje te uredbe predstavljajo pridružitveni sporazumi, sporazumi o partnerstvu in sodelovanju, večstranski sporazumi in drugi sporazumi, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos s partnerskimi državami, pa tudi sklepi Evropskega sveta in sklepi Sveta, izjave na vrhu ali sklepi srečanj na visoki ravni s partnerskimi državami, sporočila Komisije ali skupna sporočila Komisije ter visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

NASLOV II
IZVAJANJE TE UREDBE

Člen 6
Večletni okvirni programi

1. Skupnostno sodelovanje po tej uredbi se izvaja na podlagi večletnih okvirnih programov.
2. Namen večletnih okvirnih programov je zagotoviti dosleden okvir za sodelovanje med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi državami ali regijami, ki je skladen s splošnim namenom in obsegom, cilji, načeli in politiko Skupnosti ter temelji na okviru politike iz člena 5.
3. Večletni okvirni programi so splošna podlaga za sodelovanje in določajo cilje Skupnosti za sodelovanje na podlagi te uredbe, pri čemer se upoštevajo potrebe zadevnih držav, prednostne naloge Skupnosti, mednarodne razmere in dejavnosti zadevnih tretjih držav. V njih se navede tudi dodana vrednost sodelovanja ter način, kako preprečiti podvajanje z drugimi programi in pobudami, zlasti s programi in pobudami mednarodnih organizacij, ki se zavzemajo za podobne cilje, in glavnih donatorjev.
4. Večletni okvirni programi določajo prednostna področja za financiranje, specifične cilje, pričakovane rezultate, kazalnike smotrnosti in okvirne finančne dodelitve, in sicer v celoti ter za vsak cilj posebej.
5. Večletni okvirni programi temeljijo na dialogu s partnerskimi državami ali regijami.
6. Komisija večletne okvirne programe sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2). Po istem postopku te okvirne programe pregleda in jih po potrebi posodobi.

Člen 7
Akcijski načrti in ukrepi

1. Komisija sprejme letne ali večletne akcijske načrte in posamezne ukrepe, ki temeljijo na večletnem okvirnem programu. Sprejme lahko tudi posebne ukrepe in podporne ukrepe.

V akcijskih načrtih in pri posameznih ukrepih se za vsak ukrep navedejo zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in glavne dejavnosti, načini izvrševanja, proračun ter vsi povezani odhodki za podporo.

Po potrebi se lahko ukrep sprejme kot posamezni ukrep, in sicer pred sprejetjem večletnega okvirnega programa ali po njem.

V primeru nepredvidenih in ustrezno utemeljenih potreb, okoliščin ali zavez lahko Komisija sprejme posebne ukrepe.

2. Akcijski načrti in ukrepi se sprejmejo z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 13(2).
3. Postopek iz odstavka 2 ni potreben za:
 - (a) akcijske načrte, posamezne ukrepe in podporne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega 10 milijonov EUR;
 - (b) posebne ukrepe, pri katerih financiranje Unije ne presega 10 milijonov EUR;
 - (c) tehnične spremembe, če takšne spremembe ne vplivajo bistveno na cilje zadevnega akcijskega načrta ali ukrepa, kot so:
 - (i) sprememba načina izvrševanja;
 - (ii) prerazporeditev sredstev med ukrepi iz akcijskega načrta;
 - (iii) povečanje ali zmanjšanje proračuna akcijskih načrtov in ukrepov za največ 20 % prvotnega proračuna, vendar ne za več kot 10 milijonov EUR.

V primeru večletnih akcijskih načrtov in ukrepov se pragi iz odstavkov (3)(a), (b) in (c)(iii) uporabljajo na letni osnovi.

Če se akcijski načrti in ukrepi ter tehnične spremembe sprejmejo v skladu s tem odstavkom, se sporočijo ustreznemu odboru iz člena 12 v enem mesecu po njihovem sprejetju.

4. Komisija v ustrezno utemeljenih izredno nujnih primerih, povezanih s potrebo po hitrem odzivu Skupnosti, v skladu s postopkom iz člena 13(3) sprejme ali spremeni akcijske programe ali ukrepe z izvedbenimi akti, ki se začnejo takoj uporabljati.

Člen 8

Podporni ukrepi

1. Financiranje Unije lahko krije odhodke za podporo pri izvajanju instrumenta in za doseganje njegovih ciljev, vključno z upravno podporo za dejavnosti pripravljanja, naknadnega ukrepanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, ki so potrebne za tako izvajanje, ter odhodke na sedežu za upravno podporo, ki je potrebna za program, in za upravljanje dejavnosti, ki se financirajo v okviru te uredbe, vključno z ukrepi informiranja in komuniciranja ter korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.

2. Kadar odhodki za podporo niso vključeni v akcijske načrte ali ukrepe iz člena 6, Komisija po potrebi sprejme podporne ukrepe. Financiranje Unije pri podpornih ukrepih lahko zajema:
 - (a) študije, sestanke, informiranje, ozaveščanje, usposabljanje, pripravo in izmenjavo pridobljenih izkušenj in najboljših praks, dejavnosti objavljanja ter vse druge odhodke za upravno ali tehnično pomoč, ki so potrebni za pripravo programov in upravljanje ukrepov, vključno z misijami za ugotavljanje dejstev ali plačanimi zunanjimi strokovnjaki;
 - (b) odhodke za dejavnosti informiranja in komuniciranja, vključno z razvojem komunikacijskih strategij ter korporativnega komuniciranja in prepoznavnostjo političnih prednostnih nalog Unije.

Člen 9 **Načini sodelovanja**

Financiranje v okviru tega instrumenta izvršuje Komisija v skladu s finančno uredbo, bodisi neposredno sama bodisi posredno prek katerega koli od subjektov iz člena 62(1)(c) finančne uredbe.

Člen 10 **Oblike financiranja EU in načini izvrševanja**

1. Financiranje Unije se lahko zagotavlja z vrstami financiranja, predvidenimi v finančni uredbi, zlasti z:
 - (a) nepovratnimi sredstvi;
 - (b) javnimi naročili storitev ali blaga;
 - (c) plačanimi zunanjimi strokovnjaki;
 - (d) mešanim financiranjem.
2. Podpora na podlagi te uredbe se lahko izvršuje tudi v skladu s pravili, ki se uporabljajo za jamstvo za zunanje delovanje, vzpostavljeno z Uredbo (EU) št. XXX/XXX NDICI, in prispeva k rezervacijam za jamstvo za zunanje delovanje. Jamstvo za zunanje delovanje, vzpostavljeno v skladu z Uredbo (EU) št. XXX/XXX NDICI, podpira tudi posl na podlagi Sklepa Sveta 77/270/Euratom³³.
Stopnja rezervacij za posle jamstva za zunanje delovanje, h katerim prispeva ta uredba, znaša 9 %.
3. Stopnje rezervacij se pregledajo vsaka tri leta od datuma začetka uporabe te uredbe.

Člen 11 **Upravičene osebe in subjekti**

1. V postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad za ukrepe, financirane v okviru te uredbe, lahko sodelujejo mednarodne organizacije in vsi pravni subjekti, ki so državljani naslednjih držav ali ozemelj,

³³ Sklep Sveta 77/270/Euratom z dne 29. marca 1977 o pooblastitvi Komisije za dodelitev Euratom posojil zaradi prispevanja k financiranju nuklearnih elektrarn (UL L 88, 6.4.1977, str. 9).

oziroma, v primeru pravnih oseb, imajo tudi dejanski sedež v naslednjih državah ali na naslednjih ozemljih:

- (a) države članice upravičenke Uredbe (EU) IPA III ter pogodbenice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;
 - (b) partnerske države na sosedskem območju v skladu z Uredbo (EU) NDICI;
 - (c) države in ozemlja v razvoju, ki so vključeni na seznam prejemnikov uradne razvojne pomoči, ki ga je objavil Odbor za razvojno pomoč pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljnjem besedilu: OECD), ki niso članice skupine G-20, ter čezmorske države in ozemlja, opredeljeni v Sklepu Sveta.../... (EU);
 - (d) države v razvoju s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči, ki so članice skupine G-20, ter druge države in ozemlja, kadar zadevni postopek poteka v okviru ukrepa, ki ga financira Unija v skladu s to uredbo in v katerem sodelujejo;
 - (e) države, za katere Komisija zagotovi vzajemni dostop do zunanjega financiranja; ta dostop se lahko odobri za omejeno obdobje najmanj enega leta, če država odobri upravičenost pod enakimi pogoji za subjekte iz Unije in iz držav, upravičenih na podlagi te uredbe; Komisija odloči o vzajemnem dostopu in njegovem trajanju po posvetovanju z zadevno državo prejemnico oziroma državami prejemnicami;
 - (f) države članice OECD, kar zadeva javna naročila, ki se izvajajo v najmanj razvitih državah ali močno zadolženih revnih državah s seznama prejemnic uradne razvojne pomoči;
 - (g) druge tretje države, v katerih se izvajajo dejavnosti, kot je določeno v posebnih večletnih okvirnih programih, akcijskih načrtih ali ukrepih.
2. Vse blago in materiali, financirani na podlagi te uredbe, lahko izvirajo iz držav iz prvega odstavka, pod pogoji iz prvega odstavka.
 3. Pravila iz tega člena se ne uporabljajo in ne uvajajo nacionalnih omejitev za fizične osebe, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi ali drugačno pogodbo z upravičenim izvajalcem oziroma, če je primerno, podizvajalcem.
 4. Za ukrepe, ki jih sofinancira subjekt ali se izvajajo v okviru neposrednega ali posrednega upravljanja s subjekti iz točke (c)(ii) do (viii) člena 62(1) finančne uredbe, se prav tako uporabljajo pravila o upravičenosti teh subjektov.
 5. Če donatorji financiranje zagotovijo za skrbniški sklad, ki ga je ustanovila Komisija, ali prek zunanjih namenskih prejemkov, se uporabljajo pravila o upravičenosti iz akta o ustanovitvi skrbniškega sklada ali, v primeru zunanjih namenskih prejemkov, iz sporazuma z donatorjem.
 6. V primeru ukrepov, ki se financirajo v skladu s to uredbo in iz drugih programov Unije, se za upravičene štejejo vsi subjekti, upravičeni v okviru katerega koli od teh programov.
 7. Pravila o upravičenosti iz tega člena se lahko omejijo glede na državljanstvo, zemljepisno lego ali naravo prijaviteljev ali glede na izvor blaga in materialov, če so takšne omejitve potrebne zaradi posebne narave in ciljev ukrepa ter če je to potrebno za njegovo učinkovito izvajanje.

8. Kot upravičeni se lahko sprejmejo ponudniki, prijavitelji in kandidati iz držav, ki niso upravičenke, kadar obstaja nujna potreba po storitvah na trgih zadevnih držav ali ozemelj oziroma kadar storitve tam niso na voljo, ali v drugih ustrezno utemeljenih primerih, če bi uporaba pravil o upravičenosti onemogočala ali prekomerno oteževala uresničitev ukrepa.
9. Da bi spodbudili lokalne zmogljivosti, trge in nakupe, imajo prednost lokalni in regionalni izvajalci, kadar finančna uredba določa oddajo naročila na podlagi ene same ponudbe. V vseh drugih primerih se sodelovanje lokalnih in regionalnih izvajalcev spodbuja v skladu z zadevnimi določbami navedene uredbe.

Člen 12

Spremljanje, poročanje in ocenjevanje

1. Spremljanje, poročanje in ocenjevanje se izvajajo v skladu z odstavki 2, 4, 5 in 6 člena 31 ter členoma 32 in 36 Uredbe (EU) XXX/XXX NDICI.
2. Doseganje cilja te uredbe se meri na podlagi naslednjih kazalnikov:
 - (a) števila pripravljenih, uvedenih in/ali revidiranih pravnih in regulativnih aktov ter
 - (b) števila študij o zasnovi, konceptu ali izvedljivosti za vzpostavitev naprav v skladu z najvišjimi standardi jedrske varnosti.

NASLOV III KONČNE DOLOČBE

Člen 13

Odbor

1. Komisiji pomaga odbor za jedrsko varnost. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 v povezavi s členom 5 Uredbe.

Člen 14

Informiranje, komuniciranje, obveščanje javnosti in odstopanje od zahtev glede prepoznavnosti

Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti v zvezi s ciljem iz člena 3 ter odstopanje od zahteve glede prepoznavnosti se izvajajo v skladu s členom 36 in 37 Uredbe (EU) št. XXX/XXX NDICI.

Člen 15

Klavzula o Evropski službi za zunanje delovanje

Ta uredba se uporablja v skladu s Sklepom 2010/427/EU.

Člen 16
Prehodne določbe

1. Finančna sredstva za to uredbo lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki je potrebna za zagotovitev prehoda med to uredbo in ukrepi, sprejetimi pred začetkom njene veljavnosti, zlasti tistimi, ki jih zajema Uredba Sveta (Euratom) št. 237/2014.
2. Finančna sredstva za to uredbo lahko krijejo odhodke, povezane s pripravo katere koli akta, ki bo nasledil to uredbo.
3. Po potrebi se lahko v proračun po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 6, da se omogoči upravljanje ukrepov, ki ne bodo zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 17
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

- 1.1. Naslov predloga/pobude
- 1.2. Zadevna področja (*programski sklop*)
- 1.3. Vrsta predloga/pobude
- 1.4. Utemeljitev predloga/pobude
- 1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic
- 1.6. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

- 2.1. Pravila o spremljanju in poročanju
- 2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi
- 2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

- 3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice
- 3.2. Ocenjene posledice za odhodke
 - 3.2.1. *Povzetek ocenjenih posledic za odhodke*
 - 3.2.2. *Ocenjene posledice za odobritve za upravne zadeve*
 - 3.2.3. *Udeležba tretjih oseb pri financiranju*
- 3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Evropski instrument za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom.

1.2. Zadevna področja (*programski sklop*)

Zunanje delovanje

1.3. Predlog/pobuda se nanaša na:

nov ukrep.

nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa³⁴.

podaljšanje obstoječega ukrepa.

združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep.

1.4. Utemeljitev predloga/pobude

1.4.1. *Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude*

Cilj te uredbe je dopolniti tiste dejavnosti jedrskega sodelovanja, ki se financirajo v skladu z [uredbo NDICI], zlasti za podporo prizadevanjem za visoko raven jedrske varnosti, varstva pred sevanjem ter uporabo uspešnih in učinkovitih nadzornih ukrepov za jedrske snovi v tretjih državah, pri čemer te dejavnosti temeljijo na dejavnostih znotraj Skupnosti in so skladne z določbami te uredbe.

1.4.2. *Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.*

EU in Skupnost imata na tem področju obsežno strokovno znanje, ki izvira iz same zgodovine Evrope, pri čemer gradita na lastnih nadzornih dejavnostih v okviru Unije in na uspešnih politikah. Imata priznan mednarodni ugled na področju jedrske varnosti, vključno z nadzornimi ukrepi za jedrske snovi, zlasti prek svoje vloge pri izvajanju nadzornih ukrepov v EU in podpiranju Mednarodne agencije za atomsko energijo.

EU in Skupnost lahko zagotovita dodano vrednost, ki temelji na obsegu sredstev, ki se zagotavljajo prek njunih instrumentov, razmeroma prožnih načinov upravljanja in predvidljivosti sredstev v obdobju večletnega finančnega okvira.

1.4.3. *Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti*

V poročilu o vmesnem pregledu³⁵ Komisije o pregledu desetih instrumentov za zunanje financiranje³⁶, poročilih o naknadni oceni makrofinančne pomoči in

³⁴ Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

³⁵ Poročilo o vmesnem pregledu (COM(2017) 720 final) je temeljilo na desetih delovnih dokumentih služb Komisije – enem za vsak instrument (glej spodnji seznam), ti pa so temeljili na desetih neodvisnih

vmesnem pregledu mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila³⁷ je bilo ugotovljeno, da instrumenti za zunanje financiranje na splošno ustrezajo namenu in da v zvezi z doseganjem ciljev nastajajo pozitivni trendi. Poročila kažejo, da je za instrumente zunanjega financiranja potrebnih več sredstev, saj so dosegli mejo svoje finančne zmogljivosti.

Instrumenti določajo področje uporabe, cilje in postopke, ki omogočajo izvajanje politik. Poročilo o vmesnem pregledu je pokazalo, da njihova podporna narava omogoča kritje večine potreb in ciljev zunanjega delovanja EU. Koristilo pa bi jim, če bi bolj upoštevali nekatere nove elemente, na primer novi okvir politike, vključno z univerzalno pokritostjo iz Agende 2030, migracijsko/begunsko krizo in zunanje odražanje notranjih politik.

Poročilo o vmesnem pregledu kaže na pozitivne trende v zvezi z doseganjem rezultatov. Vendar so bile pri merjenju dosežkov zaznane težave. Informacije o sistemih spremljanja v okviru instrumentov so bile pogosto omejene. Ni bilo dovolj podatkov (vključno z osnovnimi podatki) za presojo, ali so instrumenti na dobri poti, da dosežejo nekatere od svojih ciljev (zlasti visoko zastavljene), pokazalo pa se je tudi, da na doseganje ciljev vplivajo številni zunanji dejavniki (npr. politike partnerskih držav in drugih donatorjev).

Čeprav je bilo ugotovljeno, da je splošna organizacijska uspešnost učinkovita, so nekateri akterji menili, da je izvajanje nekaterih instrumentov upravno obremenjujoče. Komisija se je nekaterim zdela bolj osredotočena na proces kot na cilje politike in rezultate.

1.4.4. *Skladnost in možnosti sinergij z drugimi ustreznimi instrumenti*

Pri izvajanju te uredbe bo zagotovljena skladnost z drugimi področji zunanjega delovanja in drugimi ustreznimi politikami EU, skupaj s skladnostjo politik za razvoj³⁸. Kot se odraža v Agendi 2030, to pomeni upoštevanje učinka vseh politik na trajnostni razvoj na vseh ravneh – na nacionalni ravni, znotraj EU, v drugih državah in na svetovni ravni.

Poleg tega bi si bilo treba prizadevati za sinergije z ukrepi v okviru drugih programov EU, da se čim bolj poveča učinek skupnih ukrepov.

Ukrepi, financirani na podlagi tega predloga, morajo biti skladni in dopolnjevati ukrepe, ki se izvajajo v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, instrumenta za predpristopno pomoč III, Sklepa o čezmorskih državah in ozemljih, skupne zunanje in varnostne politike ter novo predlaganega evropskega mirovnega instrumenta³⁹, ki ne spada v proračun EU.

ocenah. Vmesno poročilo, delovni dokumenti služb Komisije in neodvisne ocene so na voljo na: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

³⁶ Ocenjenih je bilo naslednjih deset instrumentov: instrument za razvojno sodelovanje (DCI), Evropski razvojni sklad (ERS), evropski instrument sosedstva (ENI), instrument za predpristopno pomoč (IPA II), Instrument za prispevanje k stabilnosti in miru (IcSP), evropski instrument za demokracijo in človekove pravice (EIDHR), instrument partnerstva (PI), instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC), Sklep o Grenlandiji (GD) in skupna izvedbena uredba (CIR).

³⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0584>

³⁸ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

³⁹ Predlog visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Svetu za sklep Sveta o vzpostavitvi evropskega mirovnega instrumenta, C(2018) 3800 final.

1.5. Trajanje ukrepa in finančnih posledic

Časovno omejeno

- trajanje od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

Časovno neomejeno

- Izvajanje z obdobjem uvajanja od leta 2021.

1.6. Načrtovani načini upravljanja⁴⁰

Neposredno upravljanje – Komisija:

- z lastnimi službami, vključno z zaposlenimi v delegacijah Unije,
- prek izvajalskih agencij.

Deljeno upravljanje z državami članicami.

Posredno upravljanje s poverjanjem nalog izvrševanja proračuna:

- tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
 - mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
 - EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
 - organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
 - subjektom javnega prava,
 - subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
 - subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenim za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,
 - osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP v skladu z naslovom V Pogodbe o Evropski uniji in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

Zunanji odhodki zahtevajo možnost uporabe vseh predvidenih načinov upravljanja, kot je ustrezno in odločeno med izvajanjem.

⁴⁰ Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Sistemi Komisije za spremljanje in ocenjevanje so vse bolj osredotočeni na rezultate. Združujejo delo notranjega osebja in izvajalskih partnerjev ter zunanje strokovno znanje.

Projektni vodje v delegacijah in na sedežih stalno spremljajo izvajanje projektov in programov, pri čemer uporabljajo informacije, ki jih zagotovijo izvajalski partnerji v okviru svojega rednega poročanja, po možnosti tudi z obiski na terenu. Z notranjim spremljanjem se pridobijo dragocene informacije o napredku, kar vodjem pomaga odkrivati dejanska in potencialna ozka grla ter ustrezno ukrepati.

Poleg tega se pogodbeno najamejo zunanji neodvisni strokovnjaki, ki ocenjujejo uspešnost zunanjih ukrepov EU s pomočjo treh različnih sistemov. Te ocene pripomorejo k odgovornosti in izboljšanju posredovanj, ki so v teku; prav tako omogočajo pridobivanje spoznanj na podlagi preteklih izkušenj, ki se nato uporabijo pri oblikovanju prihodnjih politik in ukrepov. Taki sistemi na splošno uporabljajo ocenjevalna merila mednarodno priznanega Odbora za razvojno pomoč pri OECD, vključno z (morebitnim) učinkom. Na primer pri razvojnem sodelovanju na ravni projektov sistem v rezultate usmerjenega spremljanja, ki ga upravljajo na sedežu, zagotavlja kratek in osredotočen pregled kakovosti vzorca ukrepov. Neodvisni strokovnjaki za v rezultate usmerjeno spremljanje z zelo strukturirano, standardizirano metodologijo ocenjujejo uspešnost projekta na podlagi vseh ocenjevalnih meril Odbora za razvojno pomoč pri OECD ter pripravljajo priporočila, kako izboljšati izvajanje v prihodnosti.

Ocene na ravni projektov, ki jih večinoma upravlja delegacija EU, zadolžena za projekt, zagotovijo podrobnejšo, bolj poglobljeno analizo in pomagajo vodjem projekta, da izboljšajo tekoča posredovanja in pripravijo prihodnja. Za izvajanje analize ter zbiranje povratnih informacij in dokazov od vseh zainteresiranih strani, zlasti končnih upravičencev, se najamejo zunanji neodvisni strokovnjaki s tematskim in geografskim strokovnim znanjem. Komisija izvaja tudi strateške ocene svojih politik, od priprave programov in strategij do izvajanja ukrepov v posameznem sektorju (kot sta zdravstvo ali izobraževanje) v posamezni državi ali regiji ali za posamezen instrument. Te ocene zagotavljajo pomembno podlago za oblikovanje politik, instrumentov in projektov. Vse te ocene se objavijo na spletišču Komisije, povzetki njihovih ugotovitev pa so vključeni v letno poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. *Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol*

Načini upravljanja

V zvezi z načini upravljanja niso predvidene nobene temeljne spremembe, k boljšim rezultatom v prihodnosti pa bodo prispevale izkušnje, ki so jih službe Komisije in izvajalski akterji pridobili v okviru predhodnih programov. Partnerske države se še vedno prilagajajo obstoječemu zakonodajnemu okviru in izvajanje programov

instrumenta za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC) je še v začetni fazi, zato bi bilo treba zagotoviti čim večjo kontinuiteto.

Ukrepi, ki bodo financirani na podlagi te uredbe, se bodo izvajali z neposrednim upravljanjem s strani Komisije s sedeža in/ali prek delegacij Unije ter s posrednim upravljanjem s strani katerega koli od subjektov iz člena 62(1)(c) nove finančne uredbe, da bi bolje dosegli cilje uredbe.

Kar zadeva posredno upravljanje, kot je navedeno v členu 154 nove finančne uredbe, morajo ti subjekti zagotoviti raven zaščite finančnih interesov EU, ki je enakovredna zaščiti finančnih interesov EU, ki se zagotavlja v okviru neposrednega upravljanja. Izvede se predhodna stebna ocena sistemov in postopkov subjektov v skladu z načelom sorazmernosti ter ob ustreznem upoštevanju narave ukrepa in s tem povezanih finančnih tveganj. Kadar je to potrebno zaradi izvajanja ali če obstajajo pridržki, izraženi v letnih poročilih o dejavnostih, se opredelijo in izvajajo akcijski načrti s posebnimi ukrepi za zmanjšanje tveganj. Poleg tega lahko izvajanje spremljajo tudi ustrezni ukrepi nadzora, ki jih določi Komisija.

Instrument predvideva, da se posredno upravljanje lahko zaupa tudi partnerskim državam ali organom, ki jih te imenujejo. Takšno posredno upravljanje s strani partnerskih držav je lahko v obliki različnih stopenj prenosa upravljanja: delni prenos, pri katerem Komisija ohrani predhodno kontrolo nad odločitvami partnerske države in izvršuje plačila v imenu partnerske države, za kar v skladu s členom 154(6)(b) nove finančne uredbe ni potrebna predhodna stebna ocena, ali popolni prenos, pri katerem lahko partnerska država po opravljeni predhodni stebni oceni izvede ukrep z uporabo lastnih ocenjenih sistemov in postopkov, brez predhodne kontrole Komisije glede izvedbe ukrepa s strani partnerske države.

Struktura notranje kontrole

Postopki notranje kontrole / upravljanja so zasnovani tako, da dajejo razumno zagotovilo o uresničevanju ciljev glede učinkovitosti in uspešnosti delovanja, zanesljivosti finančnega poročanja ter skladnosti z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom.

Uspešnost in učinkovitost

Izvajalske službe bodo za zagotovitev uspešnosti in učinkovitosti svojega delovanja (ter zmanjšanje visoke stopnje tveganja v okolju, v katerem izvršujejo zunanjo pomoč) – poleg vseh elementov celovitega postopka Komisije za strateško politiko in načrtovanje, notranjerevizijskega okolja ter drugih zahtev iz okvira Komisije za notranjo kontrolo – pri vseh svojih instrumentih še naprej uporabljale prilagojen okvir upravljanja pomoči, kar pomeni:

- prenos upravljanja večine zunanje pomoči na delegacije EU na terenu,
- jasno in formalizirano delitev finančne odgovornosti (od odredbodajalca na podlagi prenosa – generalni direktor – naprej) na podlagi nadaljnjega prenosa z odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa (direktor) na sedežu na vodjo delegacije,
- redno poročanje delegacij EU sedežu (poročila o upravljanju zunanje pomoči), vključno z letno izjavo o zanesljivosti, ki jo da vodja delegacije,
- zagotavljanje obsežnega programa usposabljanja za osebe na sedežu in v delegacijah,

- zagotavljanje znatne podpore in usmerjanja delegacijam s sedeža (tudi po internetu),
- redne nadzorne obiske pri delegacijah vsakih 3 do 6 let,
- metodologijo upravljanja projektnih in programskih ciklov, ki vključuje: kakovostna podpora orodja za zasnovo ustreznega posredovanja, metodo njegovega zagotavljanja, mehanizem financiranja, upravljavski sistem, oceno in izbiro morebitnih izvedbenih partnerjev itd.; orodja za vodenje, spremljanje in poročanje za programe in projekte, da se zagotovi učinkovito izvajanje, vključno z rednim zunanjim spremljanjem projektov na kraju samem, ter celovito oceno in revizijo. Z razširitvijo uporabe poenostavljenih možnosti obračunavanja stroškov in navzkrižnim opiranjem na revizijsko delo partnerskih organizacij se bodo poskušale doseči poenostavitve. Še naprej se bo uporabljal pristop različnim tveganjem prilagojenih kontrol v skladu s temeljnimi tveganji.

Finančno poročanje in računovodstvo

Izvajalske službe si bodo še naprej prizadevale delovati po najvišjih standardih v računovodstvu in finančnem poročanju z uporabo Komisijinega računovodskega sistema na podlagi nastanka poslovnega dogodka (ABAC), pa tudi posebnih orodij za zunanjo pomoč, kot sta skupni informacijski sistem RELEX (CRIS) in njegov naslednik (OPSYS).

Kar zadeva skladnost z ustreznim zakonodajnim in postopkovnim okvirom, so metode kontrole skladnosti določene v oddelku 2.3 (ukrepi preprečevanja goljufij in nepravilnosti).

2.2.2. *Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje*

Za okolje, v katerem se izvaja sodelovanje v okviru tega instrumenta, so značilna tveganja, da ne bi bili doseženi cilji instrumenta, da finančno poslovanje ne bi bilo najboljše in/ali da se ne bi upoštevala veljavna pravila (napake v zvezi z zakonitostjo in pravilnostjo), povezana z:

- gospodarsko/politično nestabilnostjo in/ali naravno nesrečo, ki lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov, zlasti v nestabilnih državah,
- pomanjkanjem institucionalnih in upravnih zmogljivosti v partnerskih državah, ki lahko povzroči težave in zamude pri oblikovanju in izvajanju ukrepov,
- spremljanjem geografsko razpršenih projektov in programov (ponavadi za več držav/ozemelj/regij), kar je lahko logistično/stroškovno zahtevno – zlasti to velja za kakršne koli nadaljnje dejavnosti na kraju samem,
- raznolikostjo potencialnih partnerjev/upravičencev z različnimi strukturami in zmogljivostmi notranje kontrole, kar lahko povzroči razdrobljenost ter s tem zmanjša učinkovitost in uspešnost razpoložljivih virov Komisije za podporo in spremljanje izvajanja,
- slabo kakovostjo in nezadostno količino razpoložljivih podatkov o rezultatih in učinkih zunanje pomoči v partnerskih državah, kar lahko ovira zmožnost Komisije, da poroča o rezultatih in prevzema odgovornost zanje.

2.2.3. *Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)*

Ti stroški notranjih kontrol/upravljanja predstavljajo približno 4 % ocenjenega letnega povprečja v višini 12,78 milijarde EUR, kolikor je načrtovano za skupne odobritve za prevzem obveznosti (za operativne in upravne) v portfelju odhodkov, ki se bo financiral iz splošnega proračuna EU in Evropskega razvojnega sklada za obdobje 2021–2027. Ta izračun stroškov kontrol se nanaša le na stroške Komisije, brez upoštevanja držav članic ali pooblaščenih subjektov. Pooblaščen subjekti lahko zadržijo do 7 % sredstev za upravljanje sredstev, ki bi se lahko delno uporabila za namene kontrole.

Ti stroški upravljanja vključujejo vse osebje na sedežu in v delegacijah, infrastrukturo, prevoz, usposabljanje, spremljanje, ocenjevanje in revizijske pogodbe (vključno s tistimi, ki jih izvedejo upravičenci).

Razmerje med upravljavskimi in operativnimi dejavnostmi bi se lahko z izboljšanimi in poenostavljenimi ureditvami novega instrumenta sčasoma zmanjšalo, izhajajoč iz sprememb, ki naj bi bile uvedene z novo finančno uredbo. Ključne koristi teh stroškov upravljanja se kažejo v uresničevanju ciljev politike, uspešni in učinkoviti rabi virov ter izvajanju odločnih stroškovno učinkovitih ukrepov za preprečevanje napak in drugih preverjanj za zagotovitev zakonite in pravilne porabe sredstev.

Sicer se bo še naprej vlagalo v izboljšanje narave in ciljne usmerjenosti upravljavskih dejavnosti in preverjanj skladnosti v zvezi s portfeljem, vendar so ti stroški v glavnem potrebni za uspešno in učinkovito uresničevanje ciljev instrumentov z najmanjšim možnim tveganjem neskladnosti (stopnja preostalih napak pod 2 %). Ti stroški so znatno manjši od tveganj ob odpravi ali zmanjšanju notranjih kontrol na tem področju z visokimi tveganji.

Pričakovana stopnja tveganja neskladnosti z veljavnimi pravili

Kar zadeva skladnost s pravili, je cilj za ta instrument ohraniti zgodovinsko stopnjo tveganja (stopnjo napake), tj. skupno „neto“ stopnjo preostalih napak (na večletni osnovi, potem ko so bile za zaključene pogodbe opravljene vse načrtovane kontrole in popravki) pod 2 %. To tradicionalno pomeni ocenjeno stopnjo napak v razponu 2–5 % v letnem naključno izbranem vzorcu transakcij, ki ga preveri Evropsko računsko sodišče za letno izjavo o zanesljivosti. Po mnenju Komisije je to najnižja stopnja tveganja neskladnosti, ki jo je mogoče doseči glede na okolje z visokimi tveganji ter ob upoštevanju upravne obremenitve in potrebne stroškovne učinkovitosti kontrol skladnosti. V primeru ugotovljenih pomanjkljivosti bodo izvedeni ciljno usmerjeni popravni ukrepi, da se zagotovijo najnižje možne stopnje napak.

2.3. **Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti**

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Glede na okolje z visokimi tveganji je treba v sistemih predvideti, da se lahko pojavi znatno število morebitnih napak (nepravilnosti) v zvezi s skladnostjo v transakcijah, ter vanje v čim zgodnejši fazi plačilnega procesa vgraditi visoko stopnjo kontrol preprečevanja, odkrivanja in odprave teh napak. V praksi to pomeni, da se bodo kontrole skladnosti najbolj opirale na obsežne predhodne preglede na večletni osnovi, ki jih bodo opravljali zunanji revizorji in osebje Komisije na terenu pred

končnimi plačili za projekte (hkrati pa bodo še vedno opravljali tudi nekaj naknadnih revizij), tako da bodo te kontrole znatno presegale raven finančne zaščite, zahtevane v skladu s finančno uredbo. Okvir skladnosti sestavljajo med drugim naslednji pomembni elementi:

Ukrepi za preprečevanje napak

- obvezno osnovno usposabljanje o problematiki goljufij za osebje, ki upravlja pomoč, in revizorje,
- zagotavljanje smernic (tudi po internetu), vključno z obstoječim priročnikom o postopkih, kakršen je priročnik DEVCO, in sklopom orodij za finančno poslovanje (za izvajalske partnerje),
- predhodna ocena za zagotovitev, da so organi, ki upravlja zadevna sredstva Unije v okviru skupnega in decentraliziranega upravljanja, uvedli ustrezne ukrepe proti goljufijam za preprečevanje in odkrivanje goljufij pri upravljanju teh sredstev,
- predhodno preverjanje mehanizmov boja proti goljufijam, ki so na razpolago v partnerskih državah, kot del ocene upravljanja javnih financ, natančneje izpolnjevanja merila za upravičenost do prejemanja proračunske podpore (tj. dejavna zavezanost boju proti goljufijam in korupciji, ustreznosti inšpekcijski organi, zadostne pravosodne zmogljivosti ter učinkoviti mehanizmi odzivanja in sankcioniranja).

Ukrepi za odkrivanje in odpravljanje napak

- predhodna preverjanja transakcij, ki jih izvede osebje Komisije,
- zunanje revizije in preverjanja (obvezni in na podlagi ocene tveganj), ki jih med drugim izvaja Evropsko računsko sodišče,
- naknadna preverjanja (na podlagi ocene tveganj) in izterjave,
- ustavitev financiranja EU v primerih resnih goljufij, vključno s korupcijo velikih razsežnosti, dokler organi ne sprejmejo ustreznih ukrepov za odpravo in preprečevanje takih goljufij v prihodnje,
- EDES (sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev),
- odložitev izvajanja/prekinitev pogodbe,
- postopek izključitve.

Strategije zadevnih služb za boj proti goljufijam, ki se redno pregledujejo, bodo po potrebi prilagojene, ko bo objavljena nova različica strategije Komisije za boj proti goljufijam, da se med drugim zagotovi:

- pri sistemih, ki se uporabljajo za porabo sredstev EU v tretjih državah, možnost priklica ustreznih podatkov za njihovo vključitev v obvladovanje tveganj goljufij (npr. dvojnega financiranja),
- po potrebi vzpostavitev mrež in ustreznih informacijskih orodij za analizo primerov goljufij v sektorju zunanje pomoči.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelek večletnega finančnega okvira in predlagane nove odhodkovne proračunske vrstice

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	Razdelek VI. Sosedstvo in svet	dif./nedif. ⁴¹	držav Efte ⁴²	držav kandidat ⁴³	tretjih držav	po členu [21(2)(b)] finančne uredbe
VI	15 01 05 Odhodki za podporo evropskemu instrumentu za jedrsko varnost	nedif.	NE	NE	NE	NE
VI	15 06 Evropski instrument za jedrsko varnost, ki dopolnjuje instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, na podlagi Pogodbe Euratom	nedif.	NE	NE	NE	NE

⁴¹ Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

⁴² Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

⁴³ Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene posledice za odhodke

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odhodke

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	<VI>	Razdelek VI. Sosedstvo in svet

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po letu 2027	SKUPAJ
Odobritve za poslovanje (razdeljene glede na proračunske vrstice iz točke 3.1)	obveznosti	(1)	36,061	36,990	38,308	40,105	42,412	45,438	49,094		288,408
	plačila	(2)	4,861	11,460	17,728	24,025	29,872	34,158	37,874	128,430	288,408
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev programa ⁴⁴	obveznosti = plačila	(3)	1,559	1,590	1,622	1,655	1,688	1,722	1,756		11,592
Odobritve za sredstva programa SKUPAJ	obveznosti	=1+3	37,620	38,580	39,930	41,760	44,100	47,160	50,850		300,000
	plačila	=2+3	6,420	13,050	19,350	25,680	31,560	35,880	39,630	128,430	300,000

⁴⁴ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Razdelek večletnega finančnega okvira	VII	„Upravni odhodki“

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Človeški viri		1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001		7,007
Drugi upravni odhodki		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086		0.603
Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087		7,610

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po letu 2027</i>	SKUPAJ
Odobritve iz vseh RAZDELKOV večletnega finančnega okvira SKUPAJ	obveznosti	38,707	39,667	41,017	42,847	45,187	48,247	51,937		307,610
	plačila	7,507	14,137	20,437	26,767	32,647	36,967	40,717	128,430	307,610

3.2.2. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za upravne zadeve

- Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ

RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ								
Človeški viri	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	1,001	7,007
Drugi upravni odhodki	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,603
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	1,087	7,610

Odobritve zunaj RAZDELKA 7⁴⁵ večletnega finančnega okvira SKUPAJ								
Človeški viri	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	1,232	8,623
Drugi upravni odhodki	0,327	0,359	0,390	0,423	0,456	0,490	0,524	2,969
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	1,559	1,590	1,622	1,655	1,688	1,722	1,756	11,592

SKUPAJ	2,646	2,678	2,709	2,742	2,775	2,809	2,843	19,203

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

3.2.2.1. Ocenjene potrebe po človeških virih⁴⁶

- Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

⁴⁵ Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

⁴⁶ Viri v delegacijah EU se bodo uporabljali v skladu z določbami sporazuma o ravni storitve med Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje z dne 20. decembra 2010.

– Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
Sedež in predstavništva Komisije	7	7	7	7	7	7	7
Delegacije							
Raziskave							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD ⁴⁷							
Razdelek 7							
Financirano iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira	– na sedežu						
	– na delegacijah						
Financirano iz sredstev programa ⁴⁸	– na sedežu	16	16	16	16	16	16
	– na delegacijah						
Raziskave							
Drugo (navedite)							
SKUPAJ	23	23	23	23	23	23	23

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v okviru postopka letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Naloga bodo enake kot trenutno (politike, priprava programov, financiranje in pogodbe, druge horizontalne naloge).
Zunanji sodelavci	Naloga bodo enake kot trenutno (politike, priprava programov, financiranje in pogodbe, druge horizontalne naloge).

⁴⁷ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

⁴⁸ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

3.2.3. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

- ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb.
- je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Leto	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SKUPAJ
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

- Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - za lastna sredstva,
 - za druge prihodke.

navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Posledice predloga/pobude ⁴⁹						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Člen							

⁴⁹ Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.